

B en W-voorstel

portefeuillehouder
N.F. Olland

begrotingsprogramma
2 Ruimtelijk Domein

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)
Energiepotentiekaart

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Energieverkenning

INHOUD VOORSTEL

1. Kennis nemen van de energiepotentiekaart
2. Instemmen met het vervolgtraject: organiseren van een energiedialoog

1 Wat is de aanleiding?

In maart 2017 is het projectplan Energieverkenning vastgesteld. Hierin is de volgende opdracht geformuleerd: *"Maak voor de gemeente Rheden, in samenspraak met partijen uit de samenleving, een (ruimtelijke) energieverkenning waarin de opgave, de beschikbare techniek en de ruimtelijke randvoorwaarden voor (grootschalige) duurzame energiesystemen worden uitgewerkt"*.

Er worden 4 stappen onderscheiden:

- Stap 1: Opstellen energiepotentiekaart
- Stap 2: Organiseren energiedialoog
- Stap 3: Bepalen randvoorwaarden en rol gemeente
- Stap 4: Formuleren agenda/actiepunten en uitvoering

Stap 1 is inmiddels gereed. Er ligt een energiepotentiekaart die inzicht geeft in de opgave en in de (ruimtelijke) mogelijkheden voor duurzame energietechnieken. De energiepotentiekaart is opgesteld vanuit een technische invalshoek; er is gekeken naar de technieken die aanknopingspunten bieden voor de lokale toepassing ervan. Voor uiteindelijke keuzes is een bredere ruimtelijke afweging noodzakelijk waarbij ook de gevolgen voor bijvoorbeeld landschap, natuur en landbouw betrokken dienen te worden.

De technieken die onderzocht zijn betreffen zonne-energie op daken en in velden, waterkracht, warmte- koudeopslag (WKO), collectieve warmte (restwarmte, geothermie) en biomassa. Grootschalige windenergie is niet onderzocht in verband met de afspraken hierover uit het Collegebeleidplan 'Rheden is van ons allen'.

Op dit moment is het aandeel duurzame energie in Rheden 4,7% (cijfers 2016). Het landelijk gemiddelde betreft 5,9%. De doelstelling is 14% in 2020.

Met name zonnepanelen kunnen een significante bijdrage leveren. WKO is kansrijk in een aantal specifieke situaties (ontwikkellocaties, zorg, utiliteit). Warmtenetten of geothermie kunnen een alternatief vormen voor gas in de verduurzaming van de bestaande bouw maar zijn complexe en langlopende projecten.

Wanneer de potenties van alle onderzochte technieken verzilverd worden, kunnen we (zonder energiebesparing en zonder wind) uitkomen op circa 18% duurzame energie.

Voor een volledig beeld wordt verwezen naar de (managementsamenvatting van de) energiepotentiekaart.

Deze energiepotentiekaart wordt ter kennisname voorgelegd aan uw college en de raad.

De volgende stap in het proces om te komen tot een energieverkenning is het organiseren van een energiedialoog.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

De Rhedense klimaataanpak 2016-2020

3 Wat willen wij bereiken?

Middels het organiseren van een energiedialoog willen we interne en externe partners, inwoners en andere belangstellenden betrekken bij het opstellen van de energieverkenning. We willen hen uitnodigen mee te denken over de energievoorziening van de toekomst, de ruimtelijke consequenties en de voorwaarden. De energiepotentiekaart fungeert daarbij als vertrekpunt.

Dit traject moet leiden tot inzicht in draagvlak voor duurzame energievormen, in de diverse belangen, in voorwaarden waaronder men mogelijkheden ziet, etc. Ook willen we in deze fase innovatieve ideeën en kansrijke projecten ophalen en inventariseren waarvoor men zich eventueel actief wil inzetten.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Het onderwerp is best omvangrijk en daardoor verwachten we dat het onmogelijk is om op alle hierboven genoemde vragen de antwoorden te krijgen in slechts één sessie. Voorgesteld wordt om ieder geval twee en misschien drie sessies/dialogen te organiseren.

De eerste energiedialoog, die wordt gehouden in de eerste helft van maart, zal deels in het teken staan van informatieoverdracht. Dit gebeurt door een presentatie over de uitkomsten van de energiepotentiekaart.

Daarna willen we in groepen middels een 'open discussie' van gedachten wisselen over de opgave voor Rheden, ophalen voor welke technieken draagvlak bestaat en op waar men mogelijkheden ziet in relatie tot kwaliteit van de omgeving, landschappelijke waarden en andere functies.

Hoewel in de energiepotentiekaart geen onderzoek is gedaan naar grootschalige wind zal dit tijdens de energiedialoog wel ingebracht kunnen worden vanuit de samenleving.

Tijdens de tweede energiedialoog, in april, willen we naar een verdieping. Technieken die tijdens de eerste sessie vaak zijn genoemd laten we visualiseren. Hoe ziet het landschap eruit met bijvoorbeeld zonneparken? Mag zo'n park zichtbaar zijn, wil je een nieuw energielandschap creëren met ruimtelijke kwaliteiten of kijk je naar de mogelijkheden voor zorgvuldige inpassing?

Hiermee hopen we samen een aantal spelregels te kunnen definiëren en uiteindelijk een aanzet te kunnen doen voor de ruimtelijke randvoorwaarden voor duurzame energie in het Rhedense landschap.

Indien er voldoende belangstelling is willen we in een derde sessie komen tot concrete uitwerking van een aantal casussen door samen te ontwerpen op gebiedsniveau.

De opbrengst uit de energiedialogen vormt input voor de Omgevingsvisie Buitengebied. Duurzame energie en de ruimtelijke inpassing daarvan is tenslotte ook daar één van de items. Zoals het er nu naar uitziet loopt de planning van de energieverkenning mooi op met het opstellen van de concept-omgevingsvisie.

Ondertussen gaan we verder met de uitvoering van het klimaatprogramma en zullen we initiatieven vanuit de samenvoeging die bijdragen aan onze doelstellingen zoveel mogelijk ondersteunen.

Een verslag met de opbrengsten uit de energiedialogen zal ter kennisname aan de raad worden aangeboden.

5 Wat gaat het kosten?

De kosten voor het organiseren van de energiedialogen betreffen met name ambtelijke capaciteit. Daarnaast zal voor de tweede sessie een bureau worden ingezet voor de visualisatie. Verder zijn er de gebruikelijke organisatiekosten.

In het klimaatprogramma is budget opgenomen voor het opstellen van een energieverkenning inclusief deze energiedialogen.

6 Wat zijn de risico's?

De energiepotentiekaart laat zien dat er een forse opgave ligt met enorme ruimtelijke consequenties. Daarmee rijst de vraag in hoeverre de huidige ambities en/of uitgangspunten realistisch zijn.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Een aantal partijen in de samenleving (zoals agrarische sector, Gelders Genootschap, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Waterschap) denkt graag actief mee over dit onderwerp. Interesse vanuit inwoners om mee te doen aan deze energiedialogen zal moeten blijken.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De diverse professionele stakeholders worden rechtstreeks uitgenodigd om deel te nemen aan de energiedialogen. Inwoners en andere belangstellingen worden geïnformeerd over dit traject via de mediakanalen.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

De energiedialogen worden geëvalueerd met de projectgroep.

De Steeg,